

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2019)0127

Правото на мирен протест и пропорционалното използване на сила

Резолюция на Европейския парламент от 14 февруари 2019 г. относно правото на мирен протест и пропорционалното използване на сила (2019/2569(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договорите на ЕС, и по-специално членове 2, 3, 4, 6 и 7 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
 - като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-долу „Хартата“),
 - като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) и свързаната съдебна практика на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ),
 - като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2019 г. относно състоянието на основните права в Европейския съюз¹,
 - като взе предвид член 123, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че ЕС се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, принадлежащи към малцинства; като има предвид, че тези ценности са общи за държавите членки в общество, в което преобладават плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете;
- Б. като има предвид, че принципите на правовата държава са гръбнакът на демокрацията и един от основополагащите принципи на ЕС, действащи по презумпцията за взаимно доверие, че държавите членки спазват демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, залегнали в Хартата и в ЕКПЧ;
- В. като има предвид, че ЕС се ангажира да зачита свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, както и свободата на мирни събрания и на

сдружаване;

- Г. като има предвид, че в член 11 от ЕКПЧ и в член 12 от Хартата се посочва, че всеки има право на свобода на мирни събрания и на свобода на сдружаване с други лица, включително правото да формира и да се присъединява към профсъюзи за защита на своите интереси;
- Д. като има предвид, че член 11 от ЕКПЧ гласи, че „[у]пражняването на тези права не подлежи на никакви други ограничения освен на тези, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната или обществената сигурност, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защитата на здравето и морала или на правата и свободите на другите“;
- Е. като има предвид, че ЕКПЧ също така гласи, че свободата на събранията „не изключва въвеждането на законни ограничения върху упражняването на тези права от служещите във въоръжените сили, полицията или държавната администрация“;
- Ж. като има предвид, че в член 12 от Хартата се посочва също, че „[п]олитическите партии на равнището на Съюза допринасят за изразяването на политическата воля на гражданите на Съюза“;
- З. като има предвид, че свободата на сдружаване следва да бъде защитавана; като има предвид, че енергичното гражданско общество и плуралистичните медии играят жизненоважна роля за насърчаването на отвореното и плуралистично общество, участието на обществеността в демократичния процес и укрепването на отчетността на правителствата;
- И. като има предвид, че свободата на събранията върви ръка за ръка със свободата на изразяване, гарантирана от член 11 от Хартата и член 10 от ЕКПЧ, където се заявява, че всеки има право на свобода на изразяване, което включва свободата да се отстоява мнение и да се получават и разпространяват информация и идеи без намеса на публичните органи и независимо от границите;
- Й. като има предвид, че упражняването на тези свободи, доколкото е съпроводено със задължения и отговорности, може да бъде обусловено от процедури, условия, ограничения или санкции, които са предвидени от закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност и на териториалната цялост, за предотвратяването на безредици или престъпления, за защитата на здравето и морала, както и на репутацията или правата на другите, за предотвратяване разкриването на информация, получена доверително, или за гарантиране авторитета и безпристрастността на правосъдието, както се посочва в член 10 от ЕКПЧ;
- К. като има предвид, че член 52 от Хартата гласи, че „всяко ограничаване на упражняването на правата и свободите, признати от настоящата Харта, трябва да бъде предвидено в закон и да зачита основното съдържание на същите права и свободи“;
- Л. като има предвид, че съгласно член 4, параграф 2 от ДЕС ЕС „зачита съществените функции на [държавите членки] и по-специално онези, които имат

за цел да осигуряват [тяхната] териториална цялост, да поддържат обществения ред и да опазват националната сигурност“. като има предвид, че „[п]о-специално, националната сигурност остава единствено в рамките на отговорността на всяка държава членка“;

- М. като има предвид, че според съдебната практика на ЕСПЧ и Съда на Европейския съюз всички ограничения на основните права и гражданските свободи трябва да зачитат принципите на законност, необходимост и пропорционалност;
- Н. като има предвид, че правоприлагащите органи в няколко държави членки са били критикувани за неспазването на правото на протест и за използването на прекомерна сила;
- 1. призовава държавите членки да зачитат правата на свобода на мирни събрания, свобода на сдружаване и свобода на изразяване;
- 2. подчертава, че общественият дебат е от жизненоважно значение за функционирането на демократичните общества;
- 3. осъжда приемането на рестриктивни закони по отношение на свободата на събранията в няколко държави членки през последните години;
- 4. осъжда използването на насилствена и несъразмерна намеса от страна на държавните органи по време на протести и мирни демонстрации; насърчава съответните органи да гарантират прозрачно, безпристрастно, независимо и ефективно разследване, когато има подозрения или твърдения за използването на несъразмерна сила; припомня, че правоприлагащите агенции трябва винаги да носят отговорност за изпълнението на своите задължения и за спазването на съответната правна и оперативна уредба;
- 5. призовава държавите членки да гарантират, че използването на сила от правоприлагащите органи е винаги законосъобразно, съразмерно, необходимо, служи само като крайна мярка и запазва човешкия живот и физическата неприкосновеност; отбелязва, че безразборното използване на сила срещу тълпи противоречи на принципа на пропорционалност;
- 6. отбелязва важната роля на журналистите и на фотожурналистите при отразяването на случаи на непропорционално насилие и осъжда всички случаи, в които те са били целенасочено нападани;
- 7. счита, че насилието срещу мирни демонстранти никога не може да бъде решение в един дебат или в политиката;
- 8. признава, че полицията, сред чиито служители също има много жертви, работи в трудни условия, по-специално поради враждебността на някои протестиращи, но също така и поради прекомерна работна натовареност; осъжда всеки вид насилие срещу лица или имущество от страна на използващи насилие, войнстващи протестиращи, които идват единствено с цел насилие и уронват легитимността на мирните протести;
- 9. насърчава служителите на правоприлагащите органи на държавите членки да участват активно в обучението, предоставяно от Агенцията на Европейския съюз

за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL) на тема „Обществен ред – действия на полицията на важни събития“; насърчава държавите членки да обменят най-добри практики в това отношение;

10. подчертава важността на това да се гарантира безопасността на служителите на правоприлагащите органи, полицейските служители и военнослужещите, участващи в операции по поддържане на сигурността по време на публични протестни демонстрации;
11. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки, Съвета на Европа, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа и Организацията на обединените нации.